

Samenvatting

Er is sprake van een versnippering van regels voor de aanleg van kabels en leidingen door derden in de openbare gronden van de gemeente Maastricht. Daarom bestaat de behoefte aan een bundeling en uniformering van deze regels, waarbij de bestaande afspraken met de grondroerders (Enexis, WML, Ziggo, KPN, Tele 2, etc.) zoveel mogelijk worden gerespecteerd. Dit heeft geleid tot de opstelling van een “Handboek Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht”, een nieuwe “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 gemeente Maastricht” en een nieuwe “Verlegregeling Kabels en leidingen 2016 gemeente Maastricht”. Voordeel hiervan is dat alle regels transparant en eenduidig zijn en dat een aantal verbeteringen konden worden doorgevoerd, zowel beleidsinhoudelijk als qua procedure. De verwachting is dat deze nieuwe regelgeving leidt tot een nog betere afstemming van de boven- en ondergrondse infrastructuur zodat hinder en schade voor burgers en ondernemers tot een minimum beperkt kan blijven.

Beslispunten

1. Besluiten tot vaststelling van het “Handboek Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht” onder voorbehoud van vaststelling van de “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 Maastricht” door de raad;
2. besluiten tot het vaststellen van de “Verlegregeling Kabels en leidingen 2016 gemeente Maastricht” onder voorbehoud van vaststelling van de “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 Maastricht” door de raad;
3. besluiten tot het intrekken van de d.d. 20 december 2011 op grond van artikel 6 lid 1 van de Telecommunicatieverordening door burgemeester en wethouders vastgestelde “Regeling uitvoering kabel- en leidingwerkzaamheden gemeente Maastricht” onder voorbehoud van vaststelling van de “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 Maastricht” door de raad;
4. de raad voorstellen over te gaan tot vaststelling van de bijgevoegde “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 Gemeente Maastricht”;
5. te bepalen dat bovengenoemde besluiten onder 1 t/m 3 tegelijkertijd in werking zullen treden met de inwerkingtreding van de “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren”.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 29 maart 2016:

Conform.

1. Aanleiding

Op grond van de Gemeentewet en de Telecommunicatiewet is de gemeente verantwoordelijk voor de inrichting van de bovengrondse en ondergrondse inrichting van de openbare ruimte en dient hij hierin een regierol te vervullen. Coördinatie en afstemming van werkzaamheden die de ondergrond raken is een publieke taak die van groot belang is voor netbeheerders en grondroerders en voorkomt onnodige kosten. De burger verwacht dat de overheid actief toeziet op een goede afstemming van de boven- en ondergrondse infrastructuur zodat hinder en schade voor burgers en ondernemers tot een minimum beperkt blijft.

Geconstateerd is dat er op dit moment sprake is van een versnippering van regels die betrekking hebben op de aanleg van kabels en leidingen van derden in de openbare gronden van de gemeente Maastricht. Er is behoefte om te komen tot een bundeling en uniformering van deze regels in een overzichtelijk geactualiseerd kader waarbij de bestaande afspraken met de grondroerders zoveel mogelijk worden gerespecteerd. Voordeel hiervan is dat alle regels transparant en eenduidig zijn vermeld en dat een aantal verbeteringen konden worden doorgevoerd, zowel beleidsinhoudelijk als qua procedure.

De laatste actualisering van de regelgeving die betrekking heeft op kabels en leidingen heeft in 2011 plaatsgevonden: toen is besloten een overeenkomst aan te gaan met Enexis en WML (OGN 2011) waarin afspraken zijn vastgelegd m.b.t. het gebruik van openbare gemeentegronden ten behoeve van kabels en leidingen, in het bijzonder de nutsvoorzieningen, electra, gas en water. Verder is toen door de gemeenteraad een geactualiseerde Telecommunicatieverordening gemeente Maastricht vastgesteld die betrekking heeft op kabels en leidingen ten behoeve van telecommunicatiedoelinden in openbare gemeentegrond. Tot slot is toen ook de Regeling betreffende de uitvoering van kabel- en leidingwerkzaamheden in de openbare gronden van de gemeente Maastricht vastgesteld.

Via deze collegenota wordt voorgesteld de visie en het beleid over de aanleg van kabels en leidingen in de openbare gronden van de gemeente Maastricht integraal vast te leggen in een door de gemeenteraad vast te stellen "Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 gemeente Maastricht" en -als verlengde daarvan- in het door het college vast te stellen "Handboek Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht". Ook wordt voorgesteld om regels te laten vaststellen die

betrekking hebben op bestuurscompensatie, dit in de vorm van een collegebesluit tot vaststelling van de zogenaamde “Verlegregeling Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht”.

2. Context

Relevante regelgeving in dit verband.

Telecommunicatiewet: hierin worden de hoofdregels beschreven waaraan telecommunicatiebedrijven zich hebben te houden; deze wet bepaalt ondermeer dat de gemeenten een gedoogplicht hebben t.a.v. het aanleggen van kabels en leidingen t.b.v. telecommunicatiedoelinden. Voorts maakt deze wet het mogelijk om via het verlenen van instemmingsbesluiten voorschriften op te leggen aan telecommunicatiebedrijven, ondermeer in het belang van het voorkomen en beperken van overlast en een goede ondergrondse ordening. WION, Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten. Deze wet verplicht de grondroerder om, vóór het werk begint, de tekeningen van alle aanwezige kabels en leidingen te raadplegen (zogenaamde KLIC-melding bij Kadaster-sectie-Klic). Tevens verplicht deze wet de WION - leidingbeheerder en grondroerder om uiterlijk 30 werkdagen na het leggen van kabels en leidingen de liggingsgegevens van deze leidingen digitaal beschikbaar te hebben voor raadpleging en bij het aantreffen van onbekende kabels en leidingen deze te melden bij het Kadaster-sectie KLIC. Voorts bevat deze wet een aantal verplichtingen hoe om te gaan met weesleidingen (leidingen waarvan het eigenaarschap onduidelijk is).

OGN 2011, Overeenkomst tussen Gemeenten en Nutsbedrijven in de provincie Limburg: deze in 2011 gesloten overeenkomst bevat regels en procedures m.b.t. door de nutsbedrijven uit te voeren werkzaamheden.

Telecommunicatieverordening: deze door de raad in 2011 vastgestelde (geactualiseerde) verordening is een vertaling en uitwerking van de regels van de Telecommunicatiewet naar de uitvoeringspraktijk.

Regeling betreffende de uitvoering van kabel- en leidingwerkzaamheden in de openbare gronden van de gemeente Maastricht: deze is eind 2011 door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld ter uitvoering van de telecommunicatieverordening en bevat nadere voorwaarden inzake kwaliteits- en technische eisen waaraan ontwerpen, bouwstoffen, uitvoeringsmethoden en werkzaamheden met betrekking tot kabels en leidingen aan moeten voldoen.

Handboek Kabels en Leidingen 2016 Gemeente Maastricht: dit is een nieuw actueel document waarin het college ondermeer beleidsregels heeft opgenomen met betrekking tot de wijze van uitvoering bij de aanleg, onderhoud, verplaatsing en opruiming van kabels en leidingen. Ook zijn

daarin grondslagen en tarieven opgenomen van marktconforme vergoedingen die de grondroerders in de diverse situaties moeten betalen.

3. Gewenste situatie

3.1 Verbeteringen in uitvoering

Op dit moment is er in Maastricht sprake van versnippering van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke regels die betrekking hebben op de aanleg van kabels en leidingen van derden in de openbare gronden:

1. ter uitvoering van een raadsbesluit van 7 februari 1968 heeft de gemeente Maastricht op 8 februari 1968 met N.V. Nederlandse Gasunie een overeenkomst van levering en afname van gas afgesloten terwijl op diezelfde datum door het college van burgemeester en wethouders vergunning is verleend aan de gasunie voor het leggen, hebben, onderhouden, vervangen of verwijderen van gasleidingen met bijbehorende werken in de gemeente Maastricht;
2. de gemeenteraad heeft op 22 november 2011 de “Telecommunicatieverordening gemeente Maastricht” vastgesteld;
3. het college van burgemeester en wethouders heeft op 20 december 2011 de “Regeling betreffende de uitvoering van kabel- en leidingwerkzaamheden in de openbare gronden van de gemeente Maastricht” vastgesteld;
4. in december 2011 is de OGN 2011 (Overeenkomst tussen Gemeenten en Nutsbedrijven in de provincie Limburg) overeengekomen tussen de gemeente Maastricht enerzijds en WML en Enexis anderzijds, dit op basis van een daartoe strekkend collegebesluit van oktober 2011;
5. Onlangs is een overeenkomst gesloten tussen de gemeente Maastricht en “Ennatuurlijk” te Best inzake het hebben, liggen, verplaatsen, onderhouden, vervangen en amoveren van leidingen en bovengrondse voorzieningen in openbare gemeentegrond in verband met aanleg en instandhouding van infrastructuur ten behoeve van de distributie van warmte en koude.

De bestaande verordeningen en contractuele afspraken zijn geïntegreerd, samengevoegd en op onderdelen aangepast naar de huidige visie van de gemeente Maastricht over de aanleg van kabels en leidingen in openbare gronden. Hierbij worden de bestaande afspraken met N.V. Nederlandse Gasunie, Enexis, WML en Ennatuurlijk gerespecteerd maar zijn wel organisatorische en procedurele updates toegevoegd.

Dat heeft geleid tot de opstelling van de “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 gemeente Maastricht” (AVOI) en -als verlengde daarvan- tot vastlegging van de ter zake relevante

beleidsregels die zijn gebundeld in het zogenaamde “Handboek Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht”. Deze documenten bevatten een samenhangende visie en het beleid van de gemeente Maastricht over de aanleg van kabels en leidingen van derden in de openbare gronden binnen de gemeente Maastricht. Voorts is ter uitvoering van een deelaspect een uniforme regeling opgesteld m.b.t. nadeelcompensatie. Het gaat dan om de gevolgen van maatregelen als gevolg van het verplaatsen op verzoek van de gemeente of het anderszins nemen van maatregelen ten aanzien van in of op openbare grond aanwezige kabels en/of leidingen van derden (de zogenaamde “Verlegregeling Kabels en Leidingen 2016”, zie verder onder 3.2). De AVOI 2016 bepaalt in artikel 19 dat de huidige nog bestaande “Telecommunicatieverordening gemeente Maastricht” (vastgesteld 22 november 2011) tegelijkertijd wordt ingetrokken. In verband daarmee dient de verwijzing naar de Telecommunicatieverordening in de tarieventabel behorende bij de legesverordening fysieke diensten 2016 te worden gewijzigd in een verwijzing naar de AVOI; dit besluit dient tegelijkertijd met de vaststelling van de AVOI door de raad te worden genomen.

De belangrijkste verbeteringen in AVOI en handboek zijn de uniformering in:

- vaststelling van de wijze van instemming (d.w.z. de publiekrechtelijke toestemming tot verlening van graafrechten –plaats, tijdstip, wijze van uitvoering- overeenkomstig de Telecommunicatiewet jo de AVOI);
- de richtlijnen voor de wijze van tracé-engineering;
- de ondergrondse ordening, deze was alleen vastgesteld met Enexis en WML, terzake wordt het met de netbeheerders overeengekomen Synfra Sleufprofiel 2006 –Limburg van toepassing verklaard voor alle netwerkbeheerders/grondroerders in de gemeente Maastricht;
- eenduidige voorwaarden ten aanzien van de uitvoering;
- eenduidige voorwaarden en eisen ten aanzien van het grondwerk;
- eenduidige voorwaarden en eisen ten aanzien van vervuilde grond;
- aansprakelijkheid, schade en verzekeringen;
- eenduidig beleid over weesleidingen.

Daarnaast zijn belangrijke verbeteringen aangebracht op diverse punten:

- vastlegging van het uitgangspunt dat alle werkzaamheden door de diverse grondroerders in beginsel in combi moeten worden uitgevoerd, dit ter beperking van de overlast;
- vereenvoudiging van de te volgen digitale procedure die betrekking heeft op de verwerking van meldingen van opbrekingen in de openbare ruimte. Het betreft hier een digitaal platform dat

verplicht wordt gehanteerd om de bedrijfsprocessen rondom het graven effectief en efficiënt in te richten waardoor hinder en overlast tot een minimum kunnen worden beperkt;

- aanvullende eisen aan het verdichten van de ondergrond om de degeneratie van straatwerk te beperken, het gaat hier vooral over eisen t.a.v. verdichtingsmetingen;
- vaststelling van gebieden (binnenstad) waar een breekverbod van toepassing is op vrijdagen, zaterdag en op zon- en feestdagen;
- formulering van voorwaarden ten aanzien van rioolkruisingen (noodzaak van het overleggen van video-inspecties);
- vaststelling van hoofdwegen waarlangs niet gewerkt mag worden in de spits;
- vastlegging uniforme tarieven voor herstraatwerkzaamheden;
- aanpassing van de tarieven voor herstraatwerkzaamheden aan de grondsituatie in Maastricht;
- vastlegging van het beleid over weesleidingen.

Samenvattend kan worden gesteld dat de verbeteringen liggen in het vlak van:

- de bereikbaarheid van de stad en de binnenstad;
- organisatorische aspecten rondom kabel- en leidingwerkzaamheden;
- eenduidigheid van voorwaarden en eisen voor alle partijen;
- minder veiligheidsrisico's voor de gemeente;
- riooldoorsnijdingen door gasleidingen;
- uitvoering van werkzaamheden langs de drukke invalswegen in de spits;
- upgrade van voorwaarden en eisen naar de huidige tijd;
- effectievere uitvoering van kabel- en leidingwerkzaamheden en de organisatorische invulling van de gemeente;

Bovenstaande punten maken dat de tijdsbesteding en daarmee de kosten voor de gemeente in de toekomst beter beheerst kunnen blijven worden.

3.2. Nadeelcompensatie

Op dit moment gelden reeds rechtsverhoudingen tussen de gemeente Maastricht en een aantal netwerkbedrijven die regels/afspraken bevatten m.b.t. nadeelcompensatie. Het gaat dan om het verplaatsen van kabels/leidingen op verzoek van de gemeente of het anderszins nemen van maatregelen ten aanzien van in of op openbare grond aanwezige kabels en/of leidingen die ten dienste staan van een netwerk ten behoeve van nutsvoorzieningen. Deze afspraken zijn op diverse plaatsen te vinden:

- Wat betreft Enexis en WML in de Overeenkomst Gemeenten en Nutsbedrijven in de Provincie Limburg 2011 (OGN 2011);
- Wat betreft de N.V. Nederlandse Gasunie in de overeenkomst van levering en afname van gas tussen gasunie en de gemeente Maastricht d.d. 8 februari 1968 alsmede in de vergunning voor het leggen van gasleidingen d.d. 8 februari 1968;
- Wat betreft telecommunicatienetwerken in de Telecomwet 2012 en de Telecommunicatieverordening van de gemeente Maastricht;
- Met Ennatuurlijk zijn terzake afspraken gemaakt in de onlangs met dit bedrijf gesloten overeenkomst over de infrastructuur samenhangende met haar warmte- en koudenetwerken.

Met andere partijen is geen regeling overeengekomen.

Om samenhang en uniformering te realiseren, waarbij de bestaande afspraken worden gehandhaafd, is de “Verlegregeling Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht” opgesteld (juridische basis: artikel 10 AVOI). Deze regeling heeft op de eerste plaats betrekking op het aanleggen, instandhouden en beheren van kabels of leidingen in of op openbare gronden voorzover de gemeente Maastricht deze gronden beheert en/of in bezit heeft. De regeling bevat voorschriften die zijn opgesteld voor alle grondroerders met het oog op een zorgvuldige afdoening van eventuele aanvragen voor nadeelcompensatie als bedoeld in de Algemene Verordening ondergrondse Infrastructuren 2016 gemeente Maastricht (met uitzondering van grondroerders die vallen onder de Telecommunicatiewet omdat deze wet voor hen een eigen regeling bevat). De verlegregeling respecteert de OGN 2011, de afspraken/vergunning met NV Nederlandse Gasunie en met Ennatuurlijk en de terzake opgenomen regels in hoofdstuk 5 van de Telecommunicatiewet, echter de toepasselijke bepalingen kunnen zelfstandig in de regeling worden opgezocht zonder dat hoeft te worden teruggerepen op deze onderliggende afspraken (wat betreft de Telecommunicatiewet bevat artikel 10 lid 1 van de AVOI een verwijzing naar deze wet).

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Door het onderhavige voorstel wordt een verdere verbetering beoogd van een goede afstemming van ingrepen in de bovengrondse en ondergrondse infrastructuur zodat hinder en schade voor burgers en ondernemers tot een minimum beperkt blijft.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Het onderhavige voorstel leidt niet tot extra kosten voor de gemeente zodat geen financiële besluiten of negatieve financiële gevolgen aan de orde zijn.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie/inspraak en overleg

De concepten van de AVOI, de verlegregeling en het handboek zijn afgestemd met de belangrijkste netwerkbedrijven. Dit is gebeurd in een 2-tal besprekingsronden, bilaterale bijeenkomsten en een aantal mailrondes waarbij de betreffende partijen hebben aangegeven dat zij zich kunnen vinden in de aangepaste regelgeving. Het betreft Enexis, WML, Ziggo, KPN, Eurofiber, Tele2 en British Telecom. Omdat de impact van de aangepaste regelgeving voor deze bedrijven het grootst is, is voor hen gekozen.

Het belangrijkste bespreekpunt van Enexis en WML was gelegen in het respecteren van de OGN 2011 en het verankeren van de daarin opgenomen basisafspraken in de AVOI. Verder is met hen ondermeer gesproken over de procedure rondom het instemmingsbesluit, de aansprakelijkheid, schade en verzekeringen en over de noodzaak tot het verplichten tot het vergoeden van videoinspecties daar waar rioolkruisingen aan de orde zijn.

De belangrijkste bespreekpunten met de Telecompartijen waren de door hen te vergoeden kosten van straatwerkzaamheden. In de "oude" situatie was de minimale sleufbreedte minder (45 cm), het tarief hoger en in de nieuwe situatie wordt de sleufbreedte meer (60 cm) en het tarief lager. Deze keuze sluit aan bij ervaringen uit de praktijk. De verwachting is dat de opbrengst minimaal gelijk blijft. Ook speelt mee dat in de nieuwe situatie is gekozen voor een uniform tarief, afgestemd op de OGN 2011 (voorheen werden verschillende tarieven voor verschillende netwerkbeheerders gehanteerd). Verder is met hen gesproken over de procedure rondom de instemmingsaanvraag.

11. Voorstel

1. Besluiten tot vaststelling van het “Handboek Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht” onder voorbehoud van vaststelling van de “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 Maastricht” door de raad;
2. besluiten tot het vaststellen van de “Verlegregeling Kabels en leidingen 2016 gemeente Maastricht” onder voorbehoud van vaststelling van de “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 Maastricht” door de raad;
3. besluiten tot het intrekken van de d.d. 20 december 2011 op grond van artikel 6 lid 1 van de Telecommunicatieverordening door burgemeester en wethouders vastgestelde “Regeling uitvoering kabel- en leidingwerkzaamheden gemeente Maastricht” onder voorbehoud van vaststelling van de “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 Maastricht” door de raad;
4. de raad voorstellen over te gaan tot vaststelling van de bijgevoegde “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 Gemeente Maastricht”;
5. te bepalen dat bovengenoemde besluiten onder 1 t/m 3 tegelijkertijd in werking zullen treden met de inwerkingtreding van de “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren”.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na het vaststellen van de AVOI door de gemeenteraad dient dit besluit te worden gepubliceerd in de Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties. Tegelijkertijd zal dan ook tot publicatie worden overgegaan van de tekstuele wijziging van de bijlage behorende bij de legesverordening fysieke diensten 2016. Op dat moment zal ook de door het college van Burgemeester en Wethouders (onder voorbehoud van vaststelling van de AVOI door de raad) vastgestelde Verlegregeling Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht respectievelijk het (onder hetzelfde voorbehoud) door het college vastgestelde Handboek Kabels en Leidingen 2016 van de gemeente Maastricht worden gepubliceerd. Verordening, verlegregeling en handboek zullen dus tegelijkertijd in werking treden via publicatie in de Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties. Op datzelfde moment zal de oude in november 2011 vastgestelde Telecommunicatieverordening gemeente Maastricht en de op 20 december 2011 op grond van artikel 6 lid 1 van deze verordening

door burgemeester en wethouders vastgestelde “Regeling uitvoering kabel- en leidingwerkzaamheden gemeente Maastricht” worden ingetrokken.
Het voornemen bestaat om de nieuw vastgestelde regelingen over 2 jaar te evalueren.

Collegievoorstel